

 ÚRAD PRE DOHLAD NAD ZDRAVOTNOU STAROSTLIVOSŤOU	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou Žellova 2, 829 24 Bratislava	Číslo vydania:	14
		Dátum vydania:	11.02.2025
		Účinnosť od:	14.02.2025
		Gestor:	SDZP/ODZP
		Strana:	1 / 10

Metodické usmernenie

č. 12/13/2014

**Spôsob oznámenia platiteľa poistného o vzniku, zmene a zániku
platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie voči zdravotnej
poisťovni**

Označenie metodického usmernenia podľa stupňa dôvernosti: „Verejné“

ČLÁNOK 1

ÚVODNÉ USTANOVENIA

1. Účel predpisu

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) v súlade s § 20 ods. 2 písm. k) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) uverejňuje toto metodické usmernenie vo Vestníku úradu. Metodické usmernenie upravuje spôsob oznámenia platiteľa poistného o vzniku, zmene a zániku platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie voči zdravotnej poisťovni.

2. Vymedzenie pojmov:

- **Metodické usmernenie** je vonkajší predpis úradu o spôsobe oznámenia platiteľa poistného o vzniku, zmene a zániku platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie voči zdravotnej poisťovni.
- **Úrad** je orgán oprávnený na vydanie metodického usmernenia.
- **Zákon č. 581/2004 Z. z.** je zákon, podľa ktorého je úrad oprávnený vydať metodické usmernenie.
- **Zákon č. 580/2004 Z. z.** o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“) je zákon, ktorý určuje okruh platiteľov poistného a oznamovacie povinnosti voči zdravotnej poisťovni.

ČLÁNOK 2

OZNÁMENIE ZMENY PLATITEĽA POISTNÉHO

1. Podľa § 24 ods. 1 písm. c) zákona o zdravotnom poistení platiteľ poistného na verejné zdravotné poistenie (ďalej len „platiteľ poistného“), ktorý je zamestnávateľom (§ 11 ods. 5 a 6 zákona o zdravotnom poistení), samostatne zárobkovo činnou osobou podľa § 11 ods. 4 zákona o zdravotnom poistení (ďalej len „SZČO“) alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení (ďalej len „samoplatiteľ“), je povinný elektronicky oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni, spôsobom určeným úradom, najneskôr do ôsmich pracovných dní zmenu platiteľa poistného.
2. Zmenu platiteľa poistného z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 7 písm. c), m) a s) zákona o zdravotnom poistení (skutočnosť, kedy platiteľom poistného začína, resp. prestáva byť štát) zdravotnej poisťovni elektronicky oznámi zamestnávateľ, samoplatiteľ a SZČO do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k zmene platiteľa poistného. Ak zdravotnej poisťovni poskytuje údaj o zmene platiteľa poistného z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 7 písm. c), m) a s) úrad podľa § 29b ods. 6 zákona o zdravotnom poistení alebo iný subjekt verejnej správy, povinnosť platiteľa poistného oznamovať túto zmenu zdravotnej poisťovni nevzniká. Platiteľ poistného nemusí zdravotnej poisťovni oznamovať, napríklad: poberanie rodičovského príspevku [§ 11 ods. 7 písm. c)], ošetrovného, materského, nemocenského [§ 11 ods. 7 písm. m)] vyplácaného Sociálnou poisťovňou, nemocenského [§ 11 ods. 7 písm. s)] vyplácaného Útvárom sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu § 5 písm. a), b) a d) zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a/alebo Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia. Zamestnávateľ je naďalej povinný elektronicky oznámiť začiatok a koniec poberania náhrady príjmu vyplácaného zamestnávateľom svojim zamestnancom.
3. Zmenu platiteľa poistného z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 3 druhej vety zákona o zdravotnom poistení (skutočnosť, že poistenec v pracovnom pomere sa nepovažuje za zamestnanca v dňoch, v ktorých nepoberá príjem zo zárobkovej činnosti podľa § 10b ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zákona o zdravotnom poistení a nie je fyzickou osobou podľa § 11 ods. 7 písm. m) a s) zákona o zdravotnom poistení) elektronicky oznámi platiteľ poistného do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k zmene platiteľa poistného. Pre takéhoto poistenca v pracovnom pomere vyplýva povinnosť podľa § 22 ods. 2 písm. e) zákona o zdravotnom poistení oznámiť príslušnej

zdravotnej poisťovni najneskôr do ôsmich dní podľa § 23 ods. 1 písm. b) zákona o zdravotnom poistení zmenu alebo vznik platiteľa poistného (ak ide o vznik platiteľa poistného podľa § 11 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení, najneskôr do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nastal vznik platiteľa poistného podľa § 11 ods. 2) alebo podľa § 23 ods. 1 písm. d) zákona o zdravotnom poistení oznámiť skutočnosti rozhodujúce pre vznik alebo zánik povinnosti štátu platiť za neho poistné (§ 11 ods. 7 písm. g), j), k), l) a r) zákona o zdravotnom poistení). Povinnosť oznámenia zmeny platiteľa poistného podľa § 23 ods. 1 písm. b) zákona o zdravotnom poistení sa nevzťahuje na zamestnanca a platiteľa poistného podľa § 11 ods. 2 z dôvodu účasti na štrajku, za ktorých tieto skutočnosti oznamuje zamestnávateľ podľa § 24 zákona o zdravotnom poistení.

4. Osoby pobierajúce príjmy v nepravidelných intervaloch, resp. po skončení pracovného pomeru prihlasuje a odhlasuje zamestnávateľ iba na jeden deň, a to na posledný deň kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, v ktorom dochádza k vyplateniu príjmu, pričom prihlásenie a odhlásenie sa vykoná v jeden deň.
5. Na oznámenie zmien zamestnávateľa
 - a) z titulu čerpania neplateného voľna zamestnanca a absencie sa použije osobitný kód „2N“, v ktorom „2“ vypovedá o zamestnancovi a „N“ o skutočnosti uvedenej v § 11 ods. 3 druhej vety zákona o zdravotnom poistení,
 - b) z titulu nepravidelných príjmov alebo z titulu príjmov vyplatených zamestnancovi po skončení pracovného pomeru sa použije osobitný kód „2Y“, v ktorom „2“ vypovedá o zamestnancovi a „Y“ o skutočnosti uvedenej v § 11 ods. 3 druhej vety zákona o zdravotnom poistení,
 - c) z titulu zamestnávania fyzickej osoby na základe dohody o vykonaní práce, resp. dohody o pracovnej činnosti podľa § 11 ods. 3 zákona o zdravotnom poistení sa použije osobitný kód „2D“, v ktorom „2“ vypovedá o zamestnancovi a „D“ o skutočnosti, že takýto zamestnanec má uzatvorenú dohodu o vykonaní práce, resp. dohodu o pracovnej činnosti. Zamestnávateľ bude kódom 2D nahlasovať zamestnanca pracujúceho na dohodu na tie dni, ktoré reálne odpracuje (za ktoré má právo na príjem zo závislej činnosti),

d) z titulu zamestnávania fyzickej osoby na základe pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru, služobného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu, ktorá má nárok na odpočítateľnú položku a ktorá sa pokladá u toho istého zamestnávateľa za zamestnanca aj z iného dôvodu, sa použije kód „2P“, kde „2“ vypovedá, že ide o zamestnanca v pracovnom pomere, štátnozamestnaneckom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu a „P“ vypovedá o skutočnosti, že ide o zamestnanca, ktorý sa pokladá u toho istého zamestnávateľa za zamestnanca aj z iného dôvodu. Ak dôjde k vzniku pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru, služobného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu u osoby, ktorá má nárok na odpočítateľnú položku a súčasne v rovnaký deň nastane aj skutočnosť, že táto osoba u tohto istého zamestnávateľa bude považovaná za zamestnanca z iného dôvodu, použije sa pri prihlásení takejto osoby súčasne kód „2 Z“ aj kód „2P Z“. Ak dôjde k vzniku pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru, služobného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu u osoby, ktorá má nárok na odpočítateľnú položku a táto osoba je už evidovaná u tohto istého zamestnávateľa ako zamestnanec z iného dôvodu, použije sa pri vzniku pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru, služobného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu len kód „2P Z“. Ak dôjde k zániku pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru, služobného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu u osoby, ktorá má nárok na odpočítateľnú položku a táto osoba je naďalej evidovaná u tohto istého zamestnávateľa ako zamestnanec z iného dôvodu, použije sa pri zániku pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru, služobného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu len kód „2P K“.

Prostredníctvom kódu 2P sa neoznamujú zmeny, ktoré sa týkajú dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru,

e) z titulu zamestnávania fyzickej osoby na základe pracovného pomeru, v prípade účasti zamestnanca na štrajku sa použije osobitný kód „2S“, kde „2“ vypovedá, že ide o zamestnanca v pracovnom pomere, štátnozamestnaneckom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu a „S“ vypovedá o skutočnosti, že ide o zamestnanca, zúčastneného na štrajku.

6. Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom alebo SZČO, je podľa § 23 ods. 8 zákona o zdravotnom poistení povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni zmenu svojho názvu, sídla, bydliska, identifikačného čísla, čísla bankového účtu do ôsmich dní odo dňa zmeny. Zamestnávateľ je povinný do ôsmich dní odo dňa zmeny oznámiť príslušnej

zdravotnej poisťovni aj zmenu dňa určeného na výplatu príjmov. Povinnosťou platiteľa poistného, ktorý je zamestnávateľom, SZČO alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení, je elektronicky oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni vznik alebo zmenu platiteľa poistného podľa § 11 ods. 5 a 6 zákona o zdravotnom poistení do ôsmich pracovných dní odo dňa vzniku alebo zmeny platiteľa poistného spôsobom určeným úradom; oznámenie obsahuje názov, sídlo, identifikačné číslo, číslo bankového účtu, deň určený na výplatu príjmov zo závislej činnosti a ak je zamestnávateľom fyzická osoba, aj meno, priezvisko, rodné číslo a bydlisko.

7. Podľa § 23 ods. 10 zákona o zdravotnom poistení SZČO podáva oznámenie zmeny mena, priezviska, rodného čísla a zmenu trvalého pobytu podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona o zdravotnom poistení a oznámenie zmeny svojho názvu (obchodného mena) podľa § 23 ods. 8 zákona o zdravotnom poistení na jednotnom kontaktnom mieste, ak oznámenie je v súvislosti s oznamovaním zmien podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a ak oznámenie vykoná v lehote podľa § 23 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení do ôsmich dní. Oznámenie zmeny platiteľa poistného podľa § 23 ods. 1 písm. b) zákona o zdravotnom poistení na SZČO splní poistenec na jednotnom kontaktnom mieste pri získavaní oprávnenia na podnikanie.
8. Platiteľ poistného – zamestnávateľ, sa prihlasuje do registra platiteľov, odhlasuje sa z registra platiteľov (§ 24 ods. 1 písm. k) zákona o zdravotnom poistení), oznamuje elektronicky zdravotnej poisťovni zmenu v jeho údajoch (§ 23 ods. 8 zákona o zdravotnom poistení) prostredníctvom formulára v elektronickej pobočke príslušnej zdravotnej poisťovne. Zamestnávateľ prihlásenie do registra platiteľov môže oznámiť aj prostredníctvom formulára umiestneného na webovom sídle príslušnej zdravotnej poisťovne.
9. Univerzálne oznámenie poistenca/platiteľa poistného slúži na účely oznámenia zmien u poistenca, SZČO a samoplatiteľov (§ 23 ods. 1, 8 a 11 zákona o zdravotnom poistení). Predmetné zmeny SZČO a samoplatiteľa oznamujú prostredníctvom formulára v elektronickej pobočke príslušnej zdravotnej poisťovne. Zároveň tlačivo Univerzálne oznámenie poistenca/platiteľa poistného môže platiteľ poistného použiť aj v listinnej podobe (formulár F-510). V prípade oznámenia podľa predchádzajúcich dvoch viet je prílohou takéhoto oznámenia aj rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci, resp. doklad preukazujúci skutočnosti podľa § 23 ods. 3 zákona o zdravotnom poistení. Oznámenie zamestnávateľa o poistencoch pri zmene platiteľa poistného na verejné

zdravotné poistenie slúži na účely zamestnávateľom oznámených zmien, ktoré sa týkajú jeho zamestnancov (začiatok a koniec pracovného pomeru zamestnanca podľa § 24 ods. 1 písm. c) zákona o zdravotnom poistení) a na oznámenie údajov o vzniku a zániku skutočností podľa § 11 ods. 3 druhá veta zákona o zdravotnom poistení a § 11 ods. 7 zákona o zdravotnom poistení.

10. Zamestnávateľ je povinný zmenu platiteľa poistného oznamovať príslušnej zdravotnej poisťovni elektronicky (§ 24 ods. 1 písm. c) zákona o zdravotnom poistení). Zdravotná poisťovňa zabezpečí prijímanie oznámení v elektronickej forme a v štruktúre podľa formulára F-511 (dávka 601) alebo formulára F-512.
11. Oznámenie zamestnávateľa o poistencoch pri zmene platiteľa poistného nenahrádza prihlášku na verejné zdravotné poistenie poistenca pri zmene zdravotnej poisťovne.
12. Poistenec za dni, keď nevykonáva prácu na základe dohody o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru (a teda nemá právo na príjem zo závislej činnosti) a nemá iného platiteľa poistného, je povinný prihlásiť sa v zdravotnej poisťovni ako samoplatiteľ.
13. Ak zamestnávateľ nedokáže určiť presný dátum výkonu práce (napr. pri dohode o pracovnej činnosti), prihlasuje a odhlasuje zamestnanca kódom 2D na posledný deň kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, v ktorom mu zamestnávateľ príjem vyplatil.
14. Ak je poistenec evidovaný ako zamestnanec z titulu pracovného pomeru a zároveň u toho istého zamestnávateľa aj na základe uzatvorenej dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru, zamestnávateľ eviduje (prihlasuje, odhlasuje) poistenca ako zamestnanca iba raz a použije sa kód 2. Vymeriavací základ na určenie poistného na verejné zdravotné poistenie je súčet finančného plnenia poskytnutého zamestnávateľom z titulu pracovného pomeru a z titulu dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru.
15. Ak je poistenec u toho istého zamestnávateľa v pracovnoprávnom vzťahu založenom na základe pracovnej zmluvy, a zároveň aj na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, pričom dôjde k zániku pracovnoprávneho vzťahu založeného pracovnou zmluvou, avšak pracovnoprávny vzťah založený dohodou o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru trvá, zamestnávateľ nahlási

ukončenie pracovnoprávneho vzťahu tohto zamestnanca založeného pracovnou zmluvou kódom 2 a nasledujúci deň ho prihlási ako zamestnanca na dohodu kódom 2D.

16. Ak je poistenec evidovaný ako zamestnanec z titulu dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru a v čase trvania dohody sa stane aj zamestnancom z titulu pracovného pomeru, zamestnávateľ ho odhlási ako zamestnanca na dohodu kódom 2D a nasledujúci deň ho prihlási ako zamestnanca kódom 2.
17. Evidencia osoby, ktorá vykonáva činnosť na základe dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru, sa realizuje iba v dňoch, kedy sa práce skutočne vykonávajú. Na dni, kedy nie je vykonávaná závislá činnosť, sa nahliada ako na dni, kedy osoba nie je zamestnancom, s výnimkou:
 - a) dní, kedy činnosť nie je vykonávaná z titulu čerpania nepretržitého odpočinku v týždni (§ 93 Zákonníka práce). Za tieto dni sa pokladajú presne 2 dni zo 7 dní, v súlade s ustanovením Zákonníka práce, podľa ktorého má zamestnanec nárok raz za týždeň na dva po sebe nasledujúce dni nepretržitého odpočinku. Ak osoba, vykonávajúca činnosť na základe dohody počas ucelených 7 dní (nasledujúcich po sebe) nevykonáva činnosť 2 po sebe nasledujúce dni, tieto dni sa pokladajú za obdobie zamestnania,
 - b) dní práceneschopnosti (nemocenské), ošetrovanie člena rodiny (ošetrovné), materskej, kedy sa osoba pracujúca na dohodu (a zúčastnená na nemocenskom poistení) pokladá za zamestnanca.
18. Zamestnávateľ oznamuje účasť zamestnanca na štrajku výlučne elektronicky kódom 2S.
19. Preukazovanie splnenia podmienky podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona o zdravotnom poistení úrad ponecháva na dohode zamestnávateľa s príslušnou zdravotnou poisťovňou. Za preukázanie splnenia podmienky podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona o zdravotnom poistení je možné považovať napr. predloženie fotokópie uzatvorenej pracovnej zmluvy, fotokópie uzatvorenej dohody o vykonaní práce, resp. dohody o pracovnej činnosti, potvrdenia a pod.

 ÚRAD PRE DOHLAD NAD ZDRAVOTNOU STAROSTLIVOSŤOU	Metodické usmernenie 12/13/2014 Spôsob oznámenia platiteľa poistného o vzniku, zmene a zániku platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie voči zdravotnej poisťovni	Strana: 9 / 10
---	--	------------------------------

20. Zamestnávateľ bude kódom 2D nahlasovať aj zamestnanca pracujúceho na zmluvu o výkone činnosti športového odborníka podľa § 49a zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 440/2015 Z. z.), podľa čl. 2 ods. 5 písm. c) tohoto metodického usmernenia
21. Zamestnávateľ skutočnosť uvedenú v čl. 2 ods. 2 posledná veta, oznamuje zdravotnej poisťovni kódom 1O vždy s uvedením začiatku poberania náhrady príjmu vyplácaného svojim zamestnancom, a ak práceneschopnosť trvá 10 a menej dní, tak aj s uvedením konca poberania náhrady príjmu vyplácaného svojim zamestnancom.

ČLÁNOK 3

PRECHODNÉ USTANOVENIE

1. Ak bola dohoda o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru uzatvorená pred 01.01.2013 a aj bola ukončená pred 01.01.2013 a k vyplateniu príjmu z tejto dohody došlo až po 01.01.2013, tieto príjmy nepodliehajú odvodovej a oznamovacej povinnosti.
2. Ak bola dohoda o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru uzatvorená pred 01.01.2013, ktorej realizácia pokračuje aj po tomto dátume, na účely zákona o zdravotnom poistení vzniká oznamovacia, vykazovacia a odvodová povinnosť od 01.01.2013.
3. Zamestnávateľ, ktorý zamestnáva osobu podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona o zdravotnom poistení, ktorej vzniklo verejné zdravotné poistenie pred 01.01.2018, je povinný zaslať príslušnej zdravotnej poisťovni vyplnené tlačivo Potvrdenia podľa formulára F-513 najneskôr do 28.02.2018, v ktorom uvedie dohodnutú mesačnú mzdu/dohodnutú hodinovú mzdu/dohodnutú odmenu v euro platnú od 01.01.2018.

ČLÁNOK 4

ÚČINNOSŤ

Toto metodické usmernenie č. 12/2014 v znení novely č. 13 nadobúda platnosť dňom podpisu predsedom úradu a účinnosť dňa 14.02.2025.

 ÚRAD PRE DOHLAD NAD ZDRAVOTNOU STAROSTLIVOSŤOU	Metodické usmernenie 12/13/2014 Spôsob oznámenia platiteľa poistného o vzniku, zmene a zániku platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie voči zdravotnej poisťovni	Strana: 10 / 10
---	--	-------------------------------

Súvisiace formuláre:

- Univerzálne oznámenie poistenca/platiteľa poistného F-510
- Oznámenie zamestnávateľa o poistencoch pri zmene platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie - Dátové rozhranie pre textový formát F-511
- Dátové rozhranie pre XML formát dávky 601 F-512
- Potvrdenie zamestnávateľa o uzatvorení pracovného pomeru, obdobného pracovného pomeru alebo iného pracovnoprávného vzťahu zamestnanca bez trvalého pobytu na území Slovenskej republiky F-513
- Vysvetlivky k Dátovému rozhraniu pre XML formát dávky 601 (F-512) a k Oznámeniu zamestnávateľa o poistencoch pri zmene platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie – dátové rozhranie pre textový formát (F-511) F-514

Bratislava 11.02.2025

MUDr. Mgr. Michal Palkovič, PhD., MHA, MPH

predseda

v zastúpení

Mgr. Jana Masárová

zástupkyňa predsedu, v. r.